

Faktablad

MSB forskning

Publikationsnummer MSB2427 – oktober 2024

Bild 1. Saker som är bra att ha hemma i samband med en krissituation.

Vilken riskkultur finns det i Sverige?

Det finns olika syn hos medborgarna på risker och kriser i samhället. Det innebär bland annat olika förväntningar kring ansvarsfördelning i förberedelsen och hanteringen av dessa händelser. Det kallas en riskkultur. Forskningsprojektet undersöker rådande riskkulturer i Sverige och bidrar till utvecklingen av medborgarcentrerad risk- och kriskommunikation.

Medborgarcentrerad risk- och kriskommunikation

Under de senaste åren läggs större fokus på risk- och kriskommunikation som utformas med utgångspunkt i allmänhetens intresse och kommunikativa behov. Ett användbart begrepp i detta sammanhang är *riskkultur*. Det beskriver hur allmänheten uppfattar risk- och krissituationer, vilket ansvar de anser att myndigheter och andra aktörer bör ta i dessa situationer, samt vilka kommunikativa behov och förväntningar som finns.

Projekttitel

Riskkultur i Sverige: En studie av förutsättningar för en effektiv risk- och kriskommunikation i det multipublika samhället.

Ansvarig forskare

Pavel Rodin

Goteborgs universitet

Institutionen för journalistik, medier och kommunikation ([JMG](#))

0317865344

pavel.rodin@gu.se

Projektid

Juni 2024–maj 2026

Foto

MSB:s bildbank

Kontakta oss:
Tel: 0771-240 240
registrator@msb.se
www.msb.se

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Statsorienterad eller individualistisk riskkultur?

Tidigare forskning antyder att Sverige präglas av en *statsorienterad riskkultur*. Det innebär att det finns en allmän föreställning bland svenskarna att det är statens ansvar att förbereda både samhället och medborgarna inför risker och eventuella kriser.

Samtidigt har de flesta kommunikationskampanjer som genomförts de senaste åren tydligt skiftat fokus från statens roll under kriser till individens egna ansvar för beredskap. Det innebär en annan typ av riskkultur, det vill säga en *individualistisk riskkultur*. I länder med den här typen av riskkultur finns en uppfattning hos medborgarna att ansvaret för planering och beredskap inför kriser framför allt ligger på individen, inte staten.

Vad ska projektet bidra med?

Forskningsprojektet undersöker olika definitioner och perspektiv av riskkulturbegreppet och hur riskkulturen kommer till uttryck i Sverige. Finns det en statsorienterad riskkultur eller har det skett en förändring till en mer individualistisk riskkultur? Dessutom ska projektet försöka fånga eventuella variationer av riskkulturer mellan olika grupper av befolkningen.

Projektet bygger på data från den nationella SOM-undersökningen och fokusgruppsintervjuer med medborgare.

Tillsammans kan dessa kunskaper användas av ansvariga myndigheter och aktörer för en mer effektiv utformning av risk- och kriskommunikation utifrån de förväntningar och behov som finns hos allmänheten.